

Dosarul nr. 3ra-636/23
2-22102200-01-3ra-12062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (I. Barbacaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, I. Dutca)

Î N C H E I E R E

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mașcauțan Tatiana împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea din 13 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 15 iulie 2022, Mașcauțan Tatiana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind contestarea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii a indicat că, cariera de muncă a început-o la 21 august 1979, activând în diferite funcții și locuri de muncă.

La 07 februarie 1984, a fost angajată în calitate de muncitor la Direcția de producție a gospodăriei locativ-comunale (departamentală) Chișinău prin ordinul de angajare nr. 35 din 07 februarie 1984 (fixat în carnetul de munca la pag. 4-5 dar și în ВЫПИСКА из «Личная карточка №4212 « а »).

La această întreprindere a muncit neîntrerupt până la 07 august 2002, fiind eliberată în legătură cu lichidarea întreprinderii și la 08 august 2002 transferată la Direcția Locativ Comunală a Primăriei, prin ordinul nr. 86 din 09 august 2002 (fixat în carnetul de muncă la pag. 10-11, dar și în ВЫПИСКА из «Личная карточка №4212 « а »).

În luna august 2002, prin decizia Consiliului municipal Chișinău a Primăriei mun. Chișinău nr. 14/21 din 13 iunie 2002, această direcție a fost lichidată și tot fondul locativ a fost transferat către Direcția Locativ Comunală a Primăriei mun. Chișinău unde a și fost angajată prin transfer.

Reclamanta a remarcat faptul că o parte din arhivă s-a pierdut, dar o parte se află la Direcția Locativ Comunală a Primăriei mun. Chișinău, de unde a obținut certificat-confirmare despre salariu pe perioada 01 ianuarie 1999 până la 07 august 2002 (sau găsit anii 1999 și 2001) și altă sursă referitoare este înscrisul din carnetul de muncă la pag. 60, 61.

Mai menționează că la această întreprindere a activat neîntrerupt din 07 februarie 1984 până pe 07 august 2002 (data lichidării) în calitate de secretar, pașaportist și contabil gestionar, fapt confirmat prin înscrisul din carnetul de muncă dar și prin ВЪПИСКА из «Личная карточка №4212 « а ».

În luna ianuarie 2021, a inițiat procedura de pensionare conform limitei de vârstă (59 ani), iar în luna aprilie 2021 a primit decizia 93/2021/5020 Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani.

Din analiza făcută a constatat faptul că anii lucrați la Direcția de producție a gospodăriei locativ-comunale (departamentală) Chișinău nu au fost incluși în stagiul de cotizare.

Astfel, a înaintat o cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani prin care a solicitat să fie inclusă în stagiul său de cotizare perioada de la 01 ianuarie 1999 până la 07 august 2002.

Prin răspunsul nr. 3841 din 19 mai 2021, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani a refuzat includerea în stagiul de cotizare a perioadelor de cotizare de activitate din 01 ianuarie 1999 până pe 07 august 2002, pe motiv că, pentru această perioadă agentul economic nu a prezentat declarațiile persoanelor asigurate REV 5, pe numele reclamantei, și că aceasta urmează să soluționeze problema cu angajatorul.

La adresarea sa repetată, prin răspunsul M-105/21 din 29 decembrie 2021, i s-a refuzat includerea perioadei de muncă de la 01 ianuarie 1999 până la 07 august 2002.

Respectiv, reclamanta a menționat că s-a adresat la Ministerul Muncii și Protecției Sociale de unde a primit răspunsul M-2808/21 prin care i-a fost sugerat să se adreseze la Casa Națională de Asigurări Sociale.

La 03 februarie 2022, a depus o cerere la Casa Națională de Asigurări Sociale solicitând includerea în stagiul de cotizare perioada de la 01 ianuarie 1999 până la 07 august 2002, însă la 03 martie 2022 a primit refuzul M284/22, M224/22, iar la adresarea sa repetată, prin răspunsul nr. 1232/22 din 08 iulie 2022, Casa Națională de Asigurări Sociale i-a refuzat includerea perioadei de munca 1999–2002 în stagiul de cotizare pe aceleași motive.

Reclamanta a menționat că organele sesizate nu au luat în calcul nici informația pe care a prezentat-o de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Rîșcani nr. 12791 din 30 decembrie 2021, prin care se dovedește faptul ca Direcția de Producție a Gospodăriei Comunale și de Locuințe (lichidată), cod fiscal 155352, a declarat și achitat contribuțiile de asigurări sociale, perioada 1999-2002 și datorii nu înregistrează.

Respectiv, reclamanta consideră acest răspuns ilegal, care urmează a fi anulat, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să includă în stagiul său de cotizare perioada 01 ianuarie 1999 până pe 07 august 2002, or, probele pe care le prezintă sunt suficiente pentru a include în stagiul său de cotizare perioada pe care a activat-o neîntrerupt, iar faptul că conducerea întreprinderii în care a activat în acea perioadă nu a expediat dările de seamă necesare, nu-i poate fi imputate ei.

Reclamanta Mașcauțan Tatiana a solicitat:

– A declara ca fiind ilegală decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani nr. 93/2021/5020, prin care i-a fost refuzată includerea stagiului de cotizare a perioadelor de activitate din 01 ianuarie 1999 până la 07 august 2002;

– A declara ca fiind ilegal răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale 1232/22 din 08 iulie 2022, prin care s-a refuzat abrogarea, ca ilegală, a deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani nr. 93/2021/5020;

– A obliga Casa Națională de Asigurări Sociale, să includă în stagiul de cotizare venitul asigurat a perioadelor de activitate 01 ianuarie 1999 până la 07 august 2002 confirmate prin certificatul de salariu nr. P-272/22 din 19 mai 2022 eliberat de Direcția Locativ Comunală a Primăriei mun. Chișinău (anii 1999 și 2001) dar și prin înscrisul din carnetul de muncă la pag. 60-61 (anii 2000 și 2002), total 3 ani și 8 luni, (data 02 ianuarie 2021 data împlinirii 59 ani a vârstei limite de pensionare femei) (f.d. 2-8).

Prin hotărârea din 13 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Mașcauțan Tatiana.

S-a anulat Decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Buiucani nr. 93/2021/5020 din 16 martie 2021.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a emite o Decizie cu privire la recalcularea pensiei stabilite Tatiane Mașcauțan, cu includerea în stagiul de cotizare și a venitului asigurat a perioadei de activitate în cadrul Direcției de producție a gospodăriei locativ-comunal (departamentală) Chișinău, confirmat prin Certificatul eliberat de Direcția generală locativ-comunală și amenajare nr. P-272/22 din 19 mai 2022 precum și prin înscrierile efectuate în carnetul de muncă, cu achitarea diferenței pensiei începând cu data stabilirii acesteia – 02 ianuarie 2021 (f.d. 43, 49-54).

La 04 ianuarie 2023 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 13 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 47, 48), iar la 07 aprilie 2023 a fost înregistrat apelul motivat, prin care s-a solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii prin care, cererea de chemare în judecată depusă de Mașcauțan Tatiana să fie respinsă ca neîntemeiată (f.d. 60, 61-62).

Prin decizia din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 13 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 77, 78-84).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că soluția primei instanțe privind admiterea acțiunii este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

Instanța de apel a constatat că conform Certificatului eliberat de Direcția generală locativ-comunală și amenajare nr. P-272/22 din 19 mai 2022 și adeverința nr. M-1681 din 25 noiembrie 2021, se atestă faptul că în perioada 01 ianuarie 1999 – 07 august 2002, Mașcauțan Tatiana a activat în cadrul Direcției de producție a gospodăriei locativ-comunale (departamentală) Chișinău. Suplimentar ca act justificativ în vederea confirmării stagiului de cotizare fiind reținut și carnetul de muncă, înscrisurile din care nu au fost anulate sau contestate.

Necătând la aceasta, în susținerea deciziei de refuz privind includerea în stagiul total de cotizare a pensiei Tatiane Mașcauțan, a perioadei 01 ianuarie 1999 – 07 august 2002, în care a activat la Direcția de producție a gospodăriei locativ-comunale (departamentală) Chișinău, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani și Casa

Națională de Asigurări Sociale au invocat că angajatorul menționat nu a prezentat declarațiile persoanelor asigurate (REV-5) pentru nici o perioadă, și nu a achitat în perioada respectivă contribuții de asigurări sociale obligatorii.

Instanța de apel a apreciat ca întemeiată concluzia primei instanțe, în sensul admiterii acțiunii Tatiane Mașcauțan, deoarece, pe lângă irelevanța punerii pe seama angajatei, a obligației de a achita personal contribuții de asigurări sociale în bugetul de asigurări sociale de stat pe parcursul activității sale de muncă, este de menționat că potrivit prevederilor art. 4 al Legii privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999, această obligație îi revine angajatului numai în cazurile prevăzute în pct. 3) – 5), or intimata nu se încadrează categoriile menționate.

În context, instanța de apel a considerat irelevante argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu privire la lipsa datelor despre declarațiile persoanelor asigurate (REV-5) și neachitarea contribuțiilor de asigurări sociale obligatorii, deoarece, Mașcauțan Tatiana fiind angajată în perioada menționată prin contract individual de muncă, nu avea obligație personal să achite lunar contribuțiile la bugetul asigurărilor sociale de stat, această obligație revenind administrației întreprinderilor menționate.

Corespunzător, angajatul nu poartă nici o obligație față îndatoririle angajatorului și rămâne pe seama autorităților statului pentru încasarea contribuțiilor datorate, considerent din care instanța de apel a constatat cu certitudine că, la emiterea răspunsului contestat, organul emitent prin acțiunile sale, i-a încălcat Tatiane Mașcauțan dreptul la un trai decent, or destinația contribuțiilor individuale, achitate fondului social din salarii își au scopul asigurării unui sistem de pensii echitabile și sustenabile, care să garanteze un trai decent pentru beneficiarii de pensii.

La data de 24 mai 2023 Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 14 iunie 2023 a depus motivarea recursului, solicitând admiterea cererii de recurs și casarea deciziei recurate, cu pronunțarea unei noi decizii (f.d. 88, 93-94).

În motivarea recursului recurenta a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece nu au fost analizate multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează asemenea litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

Menționează recurenta că potrivit art. 7 al Legii nr.156/1998 privind sistemul public de pensii, confirmarea stagiului de cotizare realizat după 01 ianuarie 1999 se face pe baza datelor din contul personal.

La art. 36 al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale este prevăzut că, stagiul de cotizare se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții, în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat, atât de asigurat, cât și de angajator.

Conform art. 57 al aceleiași legi, în scopul ținerii Registrului de stat al evidenței individuale angajatorii sunt obligați să pună la dispoziția Casei Naționale de Asigurări Sociale și a structurilor ei teritoriale datele și documentele necesare ținerii evidenței stagiului de cotizare și plății contribuțiilor de asigurări sociale (declarațiile persoanelor asigurate).

Astfel, Registrul de stat al evidenței individuale se formează în baza datelor declarate de către angajatori, ceea ce asigură acumularea informațiilor la conturile personale de asigurări sociale referitoare la mărimea contribuțiilor de asigurări sociale

de stat obligatorii calculate și transferate la bugetul asigurărilor sociale începând cu anul 1999.

Menționează recurenta că, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare angajatorul poartă responsabilitatea privind declararea în aspect nominal a informațiilor pe toți angajații entității conform documentelor de evidență contabilă în strictă coincidență cu calculele efectuate la întreprindere în folosul angajaților.

Indică recurenta că, potrivit art. 8 al Legii 156/1998 privind sistemul public de pensii, baza de calcul al pensiei o constituie venitul mediu lunar asigurat din toată perioada de activitate, valorizat la momentul stabilirii pensiei. Venitul mediu lunar asigurat se determină din suma contribuțiilor plătite în perioadele contributive, cotele de contribuții stabilite prin lege pentru aceste perioade și numărul total de luni de cotizare.

Prin urmare, în rezultatul examinării documentelor din dosarul de pensionare, s-a constatat că începând cu data de 02 ianuarie 2021 Mașcauțan Tatiana beneficiază de pensie pentru limită de vârstă. Cuantumul pensiei a fost calculat din venitul mediu lunar asigurat valorizat de 6657,04 lei și pentru stagiul de cotizare de 33,9 ani. În stagiul de cotizare nu a fost inclusă perioada de activitate 01 ianuarie 1999–07 august 2002, indicată în carnetul de muncă în cadrul Direcției de producție a gospodăriei comunale și locuințe, pe motiv că nu este confirmată prin datele contului personal de asigurări sociale.

Specifică recurenta, că pentru respectarea drepturilor angajaților privind asigurarea socială, angajatorul poartă responsabilitatea pentru prezentarea declarațiilor persoanelor asigurate REV5 veridice, completate corect conform documentelor contabile în strictă corespundere cu calculele efectuate în folosul angajaților și în corespundere cu declarația BASS.

Potrivit Registrului de stat al evidenței individuale, Direcția de Producție a gospodăriei comunale și de locuințe nu a prezentat declarațiile persoanelor asigurate REV-5 pentru nici o perioadă. Totodată, conform informației din Registrul menționat, Direcția de Producție a gospodăriei comunale și de locuințe are statut „lichidat”.

Relatează recurenta că, potrivit Legii nr. 845/2017 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, una din obligațiile întreprinderii prevăzute la art. 7 este să păstreze, conform termenelor stabilite, documentele create în procesul activității sale, iar în caz de încetare a activității, să transmită în arhiva de stat documentele ce fac parte din Fondul Arhivistic al Republicii Moldova și documentele privind personalul scriptic. Iar, conform pct. 33 din Hotărârea Guvernului nr. 165/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, venitul asigurat obținut după 01 ianuarie 1999 în cadrul unităților economice lichidate, ale căror documente cu privire la salariul angajaților au fost transmise la arhiva de stat (raională, municipală, națională), se confirmă prin certificate de salariu eliberate de arhivele în cauză.

Astfel în vederea confirmării stagiului de cotizare pentru perioada de activitate 1999–2002 în cadrul Direcției de Producție a gospodăriei comunale și de locuințe poate fi efectuată în baza certificatelor de salariu, eliberate de către arhiva națională.

Respectiv, recurenta opinează că aprecierea probelor dată de instanța de apel a fost una defectuoasă și arbitrară fapt ce vine în contradicție cu prevederile legislației procedurale civile, cât și cu dreptul la un proces echitabil, fiind evident că constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent

la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise.

Consideră recurenta că, instanța de apel nu a exercitat un control judiciar complet, în fapt și în drept, cu respectarea efectului devolutiv al apelului, asupra ceea ce a hotărât prima instanță, iar drept consecință a interpretat și aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural pertinente speței, fapt ce a succedat adoptarea unei soluții nemotivate.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat de către Curtea de Apel Chișinău la data de 10 mai 2023, iar la data de 24 mai 2023, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în termenul stabilit de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (f.d. 87, 88).

Alineatul (2) al art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată recurentei la data de 19 mai 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 85).

La data de 14 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recursul motivat împotriva deciziei din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 92, 93-94).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 10 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cadrul examinării cauzei și cererea de apel, care au fost analizate de către prima instanță și Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate corespunzător.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă

argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc